

Registratienummer: **14731 / 15274**

Notitie ter informatie voor commissie / raad

Onderwerp:	Stand van zaken DVO 2023 en Gebiedsvisie natuurgebied De Maashorst		
Portefeuillehouder:	wethouder Rien Wijdeven	Openbaar:	Ja

Heesch, 11 oktober 2022

Kennisnemen van:

De processen 'DVO 2023' en 'Opstellen gebiedsvisie natuurgebied De Maashorst'

Inleiding

Per 1 januari 2022 is de nieuwe governance voor natuurgebied De Maashorst in werking getreden. Dit betekent dat gemeente Maashorst de regie voert namens de samenwerkende partners, gemeente Bernheze, gemeente Oss, waterschap Aa en Maas en Staatsbosbeheer. Met de beide gemeenten heeft gemeente Maashorst 1-jarige dienstverleningsovereenkomsten (DVO's) afgesloten. Voor 2023 (en verder) moeten nieuwe DVO's worden afgesloten.

Binnen de huidige DVO's is onder andere afgesproken dat het Maashorst Manifest (2009) wordt geactualiseerd. Dit Manifest schetst een wensbeeld voor natuurgebied De Maashorst voor 2020. Dit beeld staat voor de manifestpartners (de drie Maashorstgemeenten, Staatsbosbeheer en waterschap Aa en Maas) grotendeels nog steeds overeind. Om een duidelijke koers uit te zetten voor de langere termijn is echter een nieuwe/actuele gebiedsvisie nodig. De grote opgaven van deze tijd krijgen een plek in de visie. Deze worden in balans gebracht met al eerder geformuleerde doelstellingen en de in een breed participatietraject op te halen wensen.

De gemeente Maashorst heeft ons per brief (zie bijlage) geïnformeerd over de stand van zaken van het proces 'Opstellen gebiedsvisie natuurgebied De Maashorst', en de relatie met c.q. consequenties daarvan op de op te stellen nieuwe DVO's. In deze notitie informeren wij u hier nader over.

Samenvatting/toelichting

Nieuwe DVO

In de DVO's 2022 is afgesproken dat medio 2022 de nieuwe DVO's 2023 (e.v.) gereed zouden zijn om in de besluitvormingstrajecten van de partners te brengen. De raad van Bernheze heeft op 27 januari 2021 besloten om in september/oktober 2022 de evaluatie te houden voor het afsluiten van een nieuwe DVO voor 1 of 4 jaar gekoppeld aan de beoogde looptijd van het in 2022 op te stellen meerjarenprogramma. Doordat de feitelijke besluitvorming over de nieuwe governance met alle betrokken partijen pas in februari 2022 werd afgerond, zijn de functies binnen het Cluster natuurgebied De Maashorst (van de gemeente Maashorst) pas in het tweede kwartaal ingevuld. Dit heeft ertoe geleid dat met name het opstellen van de Gebiedsvisie en het bijbehorende uitvoeringsprogramma vertraging heeft opgelopen. De Gebiedsvisie en het uitvoeringsprogramma vormen een belangrijke input voor de meerjarenplanning en daarmee voor de meerjarige DVO's.

De besluitvorming over de Gebiedsvisie wordt voor de zomer (juni/juli) van 2023 voorzien. Op basis hiervan kunnen meerjarige DVO's worden opgesteld. Dit betekent dat voor 2023 nog eenmaal 1-jarige DVO's worden afgesloten, waarmee het overgangsjaar van 2022 feitelijk wordt verlengd. Voorafgaand aan het sluiten van de DVO 2024 (e.v.) wordt de huidige samenwerking / governance geëvalueerd.

Gebiedsvisie

Gemeente Maashorst trekker van de Gebiedsvisie

Voor het opstellen van de Gebiedsvisie en het uitvoeringsprogramma betekent de nieuwe governance dat de gemeente Maashorst als trekker optreedt namens de gemeenten Bernheze en Oss. De drie gemeenten, Staatsbosbeheer en Waterschap Aa en Maas bepalen gezamenlijk de inhoud van de Gebiedsvisie en het uitvoeringsprogramma. De afzonderlijke partijen kunnen eigen accenten leggen in het beleid en blijven hun eigen ontwikkelruimte houden.

Doel Gebiedsvisie

Het doel is om een duidelijk perspectief voor de langere termijn (2050, met een tussenstap in 2034) op te stellen waarin beleidskeuzes worden gemaakt t.a.v. actuele onderwerpen en de belangrijke opgaven in kaart worden gebracht. Daarbij beginnen we niet op nul. We bouwen voort op de doelstellingen die eerder voor het natuurgebied zijn geformuleerd. Daarbij is het van belang dat met name richting de uitvoering een goede balans wordt gevonden tussen natuur- en recreatieprojecten. De visie is op hoofdlijnen, maar geeft wel een duidelijke richting aan, en moet voldoende houvast geven voor een uitvoeringsprogramma. Dit legt een solide basis onder de samenwerking tussen de partners en schept duidelijkheid en vertrouwen voor de bij De Maashorst betrokken Raad van Advies en Gebruikersraad, als ook voor alle betrokken inwoners.

Proces Gebiedsvisie

Het adviesbureau Witteveen+Bos is gestart met de werkzaamheden voor de Gebiedsvisie. Naast het betrekken van de samenwerkende organisaties, is participatie een belangrijk onderdeel van het proces.

Participatie

Het doel van de participatie is meervoudig. Uitgangspunt is om een stuk bewustwording te creëren over de ontwikkeling van het natuurgebied De Maashorst. Er is een hoge mate van intrinsieke betrokkenheid bij het gebied. De huidige visie (Manifest) stamt uit 2009 en staat dus zeker bij onze inwoners niet meer op het netvlies. Naast natuurdoelen, is ook de recreatieve ontwikkeling in (een deel van) het natuurgebied van belang. Op basis van de inbreng van ervaringen en/of expertise kan de kwaliteit van de Gebiedsvisie worden verhoogd.

In de governance van het natuurgebied zijn ook een Raad van Advies en Gebruikersraad opgenomen. Zij hebben een formele adviesrol. Hierbij is het doel om door begrip van de diverse belangen, het draagvlak voor de Gebiedsvisie en het eigenaarschap voor het natuurgebied verder te vergroten.

Wat gaat er gebeuren?

Op 19 en 28 oktober 2022 zijn medewerkers van Witteveen+Bos in het gebied aanwezig om bezoekers, inwoners, stakeholders en andere belangstellenden te

informereren over, en input op te halen voor de Gebiedsvisie. Op 19 oktober wordt ook een inloopavond georganiseerd in het gemeentehuis in Uden. Deze gebiedsdagen en inloopavond worden vooraf breed bekendgemaakt. U bent van harte welkom om op deze dagen als toehoorder langs te komen.

Vervolgens wordt half november formeel input opgehaald bij de Raad van Advies en Gebruikersraad. Leden van beide adviesorganen kunnen overigens al in oktober op individuele titel input leveren tijdens de twee gebiedsdagen.

De opbrengst van deze participatie wordt samengevat en aan u gepresenteerd tijdens een gezamenlijke informatiebijeenkomst (januari 2023) voor raadsleden van de 3 gemeenten en bestuurdersleden van waterschap Aa en Maas en Staasbosbeheer. Tijdens deze bijeenkomst wordt u in de gelegenheid gesteld vragen te stellen over en input te leveren voor de Gebiedsvisie. Een uitnodiging volgt later dit jaar.

Samenwerkende partners moeten keuzes maken

De ambtelijke projectgroep en het adviesbureau werken de Gebiedsvisie vervolgens verder uit. Het is zeer wel mogelijk dat de belangen in het gebied, met name van de diverse gebruikers, sterk uiteen zullen lopen. In deze fase wordt onder alle inwoners van de drie gemeenten een enquête uitgezet om specifieke onderwerpen te toetsen. De samenwerkende partners zullen keuzes moeten maken. Dat met een inhoudelijke motivering. Eén en ander gebeurt op hoofdlijnen, passend bij de aard en het schaalniveau van de Gebiedsvisie. Wat ook zal inhouden dat niet elke ontvangen reactie afzonderlijk van een antwoord zal worden voorzien.

Afronding

De concept Gebiedsvisie wordt daarna formeel ter advisering aan de Raad van Advies en Gebruikersraad voorgelegd.

Besluitvorming

Vervolgens wordt de Gebiedsvisie afgerond en ter besluitvorming aan de afzonderlijke organisaties aangeboden.

Vervolg

Zoals ook opgenomen in het addendum bij het raadsvoorstel 'Governance De Maashorst' (27-01-2021) lopen op dit moment de volgende processen in De Maashorst:

1. Actualisatie Inrichtings- en Beheerplan (IBeP)
2. Opstellen Gebiedsvisie Maashorst (uitwerking ontwikkelingsperspectief)
3. Opstellen nieuwe Dienstverleningsovereenkomsten (DVO's) incl. uitvoeringsprogramma

In Bernheze zijn de vervolgstappen m.b.t. de besluitvorming als volgt:

Ad 1) **IBeP**: planning is dat het nieuwe IBeP eind dit jaar aan de gemeente(n) wordt aangeboden. Het college zal daar een besluit over nemen na raadpleging van uw raad (net als in 2015 bij vaststelling van het huidige IBeP) (uitvoering binnen bestaande beleidskaders)

Ad 2) **Gebiedsvisie:** de Gebiedsvisie wordt voor de zomer 2023 (juni/juli) ter vaststelling aan uw raad voorgelegd (kader stellend).

Ad 3) **DVO:** het raadsbesluit van 27 januari 2021 om “*de evaluatie in september/oktober van dit jaar te houden voor het afsluiten van een nieuwe DVO voor 1 of 4 jaar gekoppeld aan de beoogde looptijd van het in 2022 op te stellen meerjarenprogramma*”, blijkt als gevolg van het bericht van de gemeente Maashorst niet uitvoerbaar.

Op basis van de besluitvorming rond de Gebiedsvisie kan in 2023, na de zomer (juni/juli), een meerjarige DVO (2024 e.v.) worden opgesteld met daaraan gekoppeld een uitvoeringsprogramma. Uw raad kan eventuele wensen en/of bedenkingen op die DVO inbrengen. Het college stelt het stuk vast, en weegt daarbij de input van uw raad mee. Uw raad bepaalt met vaststelling van de gemeentebegroting uiteindelijk de financiële kaders. Voorafgaand aan het sluiten van de DVO 2024 wordt de bestaande samenwerking geëvalueerd (voorjaar 2023).

Dit betekent dat voor 2023 nog eenmaal een 1-jarige DVO zal worden afgesloten. Waarmee het overgangsjaar 2022 feitelijk wordt verlengd. Deze DVO 2023 wordt, op basis van de bestaande beleidskaders, door het college vastgesteld ook na consultatie van uw raad. Dat zal eind dit jaar / begin 2023 plaatsvinden.

Bijlage(n) De bijlage(n) zijn digitaal beschikbaar.

- Brief gemeente Maashorst mbt proces DVO 2023